

Силабус
освітнього компоненту ОК 24
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Рекреаційні ресурси біосфери

Назва дисципліни:	Рекреаційні ресурси біосфери
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	10 Природничі науки
Спеціальність:	101 Екологія
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Екологія та охорона навколишнього середовища
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1894
Рік навчання:	3
Семестр:	6 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра екології
Мова викладання:	українська, англійська (якщо є)
Керівник курсу:	Вальтер Галина Андріївна, к.б.н., доцент
Контактний телефон:	0631953458
E-mail:	ecologyknady@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка фахівців до рішення професійних завдань в галузі охорони довкілля, збереження, обліку, оцінки стану рекреаційних ресурсів на базі засвоєння теоретичних основ і практичних заходів раціонального природокористування.

Предмет: отримання базових знань про екологічні наслідки впливу антропогенної діяльності, соціально-політичної системи суспільства на стан природних ресурсів та характер використання рекреаційних ресурсів.

Основні завдання вивчення освітнього компоненту полягають у формуванні у здобувачів комплексу знань, вмінь та уявлень про існування складних взаємозв'язків в системі "біосфера-природні ресурси-рекреаційна діяльність", визначення існуючих та перспективних напрямків використання природно-рекреаційного потенціалу для потреб суспільства.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

ОК 20 - Моделювання та прогнозування стану довкілля

ОК 21 - Моніторинг довкілля

Компетентності, яких набуває здобувач:

Інтегральна::

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові:

ФК8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПРН25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Вступ. Теоретичні засади рекреаології	2	2
	ЛР Вимірювання рекреаційних навантажень	2	2
	СР Основні підходи та методи рекреаології	10	15
2	ЛК Рекреаційна діяльність	2	2
	ЛР Визначення припустимих рекреаційних навантажень методом пробних площ	2	-
	СР Ресурси природного середовища та задоволення рекреаційних потреб людини	10	15
3	ЛК Рекреаційна система як об'єкт рекреаології	4	
	ЛР Визначення припустимих рекреаційних навантажень моделюванням ушкоджень поверхні ґрунтового покриву	2	-
	СР Фактори розвитку рекреаційної діяльності	10	15
4	ЛК Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	4	-
	ЛР Визначення припустимих рекреаційних навантажень методом моделювання граничних значень поверхневого стоку	2	-
	СР Поняття рекреаційної системи і територіальної рекреаційної системи (ТРС). Елементи (підсистеми) ТРС.	10	13
5	ЛК Методи та типи оцінки природно-рекреаційних ресурсів	2	-
	ЛР Норми припустимих рекреаційних навантажень на природні комплекси	4	-
	СР Рекреаційний комплекс України	10	13
6	ЛК Формування екологічної культури індивіда в процесі здійснення рекреаційної діяльності	2	-
	ЛР Визначення санітарного стану деревної рослинності в зеленому масиві	4	-
	СР Екологічна культура людини	8	13
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	2
	СР	58	84

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): Навчальною програмою не передбачено.

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій;
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття.

Система оцінювання та вимоги – весняний семестр, форма підсумкового контролю – залік.

Поточна успішність

1. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали згідно зі [СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»](#). Результати оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти заносяться у журнал обліку академічної успішності. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як сума балів за:

- складання стандартизованих тестів, усне опитування, відвідування занять та активність комунікації на них;

- виконання завдань, передбачених практичними заняттями.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного контролю, наведений у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів за темами при визначенні підсумкового балу за поточну діяльність

Поточний контроль						Разом за дисципліну
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	100
10	20	20	20	20	10	

Підсумкове оцінювання у формі заліку (6 семестр):

1. Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Умовою отримання заліку є поточна оцінка з дисципліни не нижче 60 балів.

2. Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж 60 балів, на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом комбінованого (письмового та усного) складання заліку, що полягає у написанні стандартизованих тестів. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали завдання, передбачені практичними заняттями.

3. Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/ не зараховано) згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 - Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано

менше 60 балів	не зараховано
----------------	---------------

За 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66	Задовільно		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти

Визнання результатів неформального та (або) інформального навчання здобувача передбачає виконання таких процедур, як: подання здобувачем заяви щодо визнання (не пізніше як протягом перших 10 робочих днів від початку семестру вивчення дисципліни); ідентифікацію задекларованих здобувачем у письмовій формі результатів неформального та (або) інформального навчання; оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача; прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачу всіх чи частини результатів навчання за дисципліною або відмову у визнанні. Порядок реалізації цих процедур регламентується СТВНЗ 83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти»

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курсова робота повинна бути захищена не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії (**вказується за наявності**);
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної

добросовісності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна добросовісність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85.1-02.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
– у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Вальтер Г.А. Рекреаційні ресурси біосфери. Конспект лекцій, ХНАДУ, 2021, 91 с.
2. Вальтер Г.А. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Рекреаційні ресурси біосфери», ХНАДУ, 2024, 26 с.
3. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Центр навчальної літератури, 2017, 312 с.
4. Кізюн А.Г. Аналітичний огляд глобальних туристично-рекреаційних ресурсів та їх вплив на розвиток міжнародного туризму, Академічні візії, № 17, 2023 - <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/503>
5. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу. Навч.посіб. - Львів, 2022. - 199 с.
6. Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. – Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, 26.07.2022 № 256.
7. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.italiatour.ru/page/page>
8. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://media.unwto.org/ru/pressrelease/2012-02-28/microsoft-i-vsemirnaya-turistskaya-organizatsiya-budutstimulirovat-innovat>

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс: <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1894>

Розробник силабусу
навчальної дисципліни
доцент кафедри Екології,
кандидат біологічних наук, доцент

(підпис)

Галина ВАЛЬТЕР
ПІБ

Завідувач кафедри Екології,
доктор технічних наук,
професор

(підпис)

Наталія ВНУКОВА
ПІБ

Гарант освітньо-професійної
програми кандидат технічних наук,
доцент кафедри Екології,
кандидат технічних наук, доцент

підпис

Марина БАРУН
ПІБ